

טיב הקהילה

מקו
כ"ז כסלו תשפ"ה

המסע לפי אופק דודלים

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

4:08	הרה"ג
5:24	מוצ"ש
6:01	ר"ת

סוף זמן קריאת שמע וחפילה

9:28	סו"ת א'	8:21	סו"ק ש' א'
9:58	סו"ת ב'	9:06	סו"ק ש' ב'

המסע לפי שיעור הורף

גיליון מס':

763

יו"ל ע"י קהילת שבת בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

גם לכל באי עולם ובפרט לבני ישראל בני א-ל ה', המה צריכים לדעת שלא לשם תענוג באו לעולם והלילה להם להרבות בתענוגים יתרים.

והנה אחר שפטר יוסף את דבר החלום כבר הבין פרעה מאליו שאם אינו רוצה שבני עמו יגועו ברעב, מוטל עליו לקמץ ולהטמין משנות השובע על שנות הרעב, אולם יוסף לא סמך על הבנתו של פרעה, וראה לנכון לפרש היטב את המוטל על פרעה

מעתה, כדי להודיע לפרעה שלשם כך יש צורך למנות איש חכם על מצרים ולא יסמוך על הבנתם של כלל האזרחים.

כי זאת עלינו לדעת שעבודה זו של התנזרות מן המתנות צריכה דיעה רחבה, כי לפעמים עלול האדם ללכת בקיצוניות באופן שאחריתה תביא את התיקף מהרצאה וכמאמרו השנון של הרה"ק מקאצק ז"ע, שלפעמים על ידי שבירת תאוה אחת נוצר שתי תאוות ר"ל. ומה הטעם רואים בהרבה ספרים ובעיקר בספרי תלמידי הבעל שם טוב ז"ע, שאינו מן הראוי שירבה האדם בתענוגות ובסיטופים, כי אף שטובים המה לזכך את החומר יש לחוש שמא לא תוכל נפשו לסובלם ויבוא לידי חולשה ומתוך חולשה לרפיון בעבודת השם, ונמצא שיצא שכרו בהפסדו.

אך כאמור אין דברים אלו כדאים לפטור את האדם מחובת ההתנזרות כי כאמור גם מילוי חפץ הלב אינה רצויה ורעה גדולה היא לאדם הן בגשמיות והן ברוחניות. ונשאלת אם כן השאלה מי יבור לו להאדם את הדרך הראויה לו? ומי יורה דרכו איך לכלכל נפשו ולהזינו כפי המידה הראויה לו?

התשובה לזה היא הצדיק! ילך אצל צדיק והוא זה שינחה דרכו ויורה לו מה בגדר מותרות ומה לא. ואחר שקיבל את הדרכת הצדיק לא יזוז מהוראותיו, ורק על ידי זה יזכה ללכת בדרך ישרה.

נמצאנו למדים ששולא פרט זה שהיוסף יוסף להשית על ארץ מצרים איש חכם ונבון, לא היתה הצעתו עולה יפה. שכן המצרים שדוגלים היו מאוד במותרות לא היו יכולים לסבול את מידת ההסתפקות ולולא העמידו עליהם איש חכם ונבון למוג אורחותיהם היו באים לידי משבר, והיתה להם זה לתקלה במקום תקנה.

ואכן ראה פרעה לנכון למלא אחר עצתו המלאה של יוסף, וכיון שהבין שאין מי שרואי יותר למלאכה זו מיוסף, לכן מינה אותו למשנה למלך כדי להורות להעם את המעשה אשר יעשו, האין יזינו את נפשם במידת ההנאה הרצויה, אך לא יותר.

הוא שפירש רש"י כוונת פרעה באמרו 'על פיך ישק כל עמי' - 'יתן, יתפרנס'. כי הוא יורה להם האין יזינו ויפרנסו את עצמם ומפרש רש"י הלאה, 'כל צרכי עמי יהיו נעשים על ידך', כי אחר שיוה להם את המידה הראויה להם יזכו בעתיד בכל צרכיהם. ונמצא שהוא זה שהביאם לכך. ואכן ראוי היה יוסף למעלה זו, בשכר שכבש את רצונו ולא הלך אחר שרירותו לבו כשתבעה אותו הארורה, ואז זכה להיות אב למידת היסוד, וזכה למדרגת 'צדיק יסוד עולם', כי כאמור, רק הצדיק הוא זה המכיר את המיזוג הראוי לו לאדם ויחיה.

הצורך להרוש בצד יק האין לכלכל הרצונות

ועל פיך ישק כל עמי (סא ט)

ופירש"י: ישק - יתן, יתפרנס. כל צרכי עמי יהיו נעשים על ידך, כמו (לעיל טו, ב) וכן משק בית:

...

איתא בגמרא (ביצה טז) 'כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה ועד יום הכיפורים, ואיתא בספרים הקדושים שקצבה זו אינה רק על מאכלו של אדם, כי אם על כל הדברים המטיבים עם האדם וחפץ להזין את עצמו מהם

כמו כן יודעים אנו שבנוסף יש גם קצבה של צער ועגמת נפש העוברים על האדם במהלך השנה וגם זה נקצב מראש השנה.

ואיתא בספרים הקדושים שהחכם נוהג עינוי כבר בראשית השנה לקצבותיו לכלכלם כראוי, ואינו נוהג דרוך לכל תאוותיו והנאותו, כי חושש הוא שמא לא קצבו לו טובה מרובה, ואם כן עליו לחוס מלנצל את חלקו בתענוגים פחותים וחומריים ובכך מרוויח תרת, חדא שמחסר בכך גם את קצבת הצער שנקצב לו, שכן בכך שמתאפק מלמלא את תאוותו יש לו צער, ובכך חוסך מעצמו כל מיני צער ועגמת נפש שהיו עלולים לבוא עליו אילו לא היה ממירם בצער האפק. ובנוסף זוכה שקצבת תענוגי נשמרים לו על ענינים רוחניים שכן מניעותו מתענוגי החומר גם מכשירים את הנפש להתעלות ולחוש בתענוגים רוחניים ויזכה לצלל את תענוגיו בלימוד התורה ובקיום המצוות.

אולם הכסיל ההולך אחר שרירות לבו מנצל מקודם את קצבת תענוגיו בענינים של מה בכך, ולאחר מכן מלבד מה שלא נשאר לו מהקצוב לטובתו, בהכרח יעברו עליו כל מיני צער ועגמת נפש, מבלי שיהיה ביכולתו להמירם או להפחיתם.

לאור האמור יש לומר שהוא הדבר שבקשו מן השמים לגלות לפרעה בחלום, שכן ארץ מצרים היתה 'ערות הארץ', והעם המצרי היו מורגלים מאוד ללכת אחר שרירות ליבם, לכן הוצרכו להזהר את מלכם הממונה עליהם ועל צרכיהם על התקלה שתבוא אם ימשיכו בדרכם ועל כן עליו להרגילם להמעיט הנאותיהם, כדי שישאר להם די צרכם לאורך כל ימיהם.

ואכן כך פתר יוסף את דבר החלום שהפרות יפות המראת, והשבילים הבריאות והטובות מורים על שבע שנות השבע, שבהם תהיה היכולת להמצרים להרבות בתענוגים הרבה יותר מכפי הצטרותם, אך עליהם לדעת כי אם יתענוגו בהם יאבדו הטובה הנצרך להם בעתיד, ויקומו שני רעב הדומים לפרות רעות מראת, ושבלים צנומות דקות ושדופות קדים. ועל כן גם הראו לו בחלום שהפרות הדקות והשבילים הדקות אכלו את הפיות והבריאות שקדמו להם לרמו שריבוי אכילה ותענוג בלי מעצור היא זו שגרם את המחסור בזמנים המאוחרים.

כיון שכן היתה עצת יוסף להרגיל את העם לכלכל הנאותיהם בתבונה ולקמץ בשנות השבע, ואת כל הנותר להם לקצבם ולהצניעם לפקדון לשנות הרעב, ואז יהיה להם די סיפוקם גם בימי המחסור.

כל זאת מספרת התורה כדי להביא את הדברים גם לידעיתנו, כי על אף שרמזי החלום באו בשעתו להזהיר את המצריים מחוצה ידיעה זו

טיב המערכת

להאיר את הלילות

ילד אחד נכנס לביתו מרוגש: הוא הצטיין בלימודיו וקיבל מהמלמד מתנה, בהתרגשותו קרא לכל המשפחה לראות את המתנה שקיבל והנה ניגש הילד ומכבה את האור, הם לא הבינו, אם אתה רוצה להראות לנו את המתנה, למה אתה מוחשיך את הבית? 'המתנה ותבינו ענה הילד, ולהפתעונום הואר הבית באור יפה ומיוחד, אבל האור לא הגיע מכיוון התקרה, אלא דווקא מידו של הילד, הוא החזיק בידו פנס רב עוצמה שהאיר את כל חלל הבית, וכך הוא הסביר להם: כדי שתבינו את עוצמת האור, הייתי חייב להחשיך את כל הבית, ואכן עכשיו אתם רואים ומתפעלים.

חז"ל קבעו את ימי החנוכה לימי הלל והודאה, וכדי לזכור ולהזכיר את הגיסיים שעשה לנו הקב"ה תיקנו להדליק נרות, ואת הנרות צריכים להדליק דווקא 'משנתחשך', ומי שידליק את הנרות בצרתי היום לא יצא ידי חובתו, ודבר זה מעט תמוה, החכמים הרי יכלו לקבוע דבר אחד לזכר הגם, שיעשו דווקא בניצומו של יום, ואולי היה זה יכול להיות אפילו 'פרסומי ניסא' גדול יותר, אבל ללא כך הם עשו, אלא הם כן קבעו דווקא את הדלקת הנרות 'משנתחשך', משמע שיש סיבה נוספת ומיוחדת למה דווקא זה?

אנחנו רגילים לחשוב על הלילה כעל זמן קשה, ואולי היינו רוצים לוותר על הזמן הזה שנקרא לילה, אבל האמת שאם נתבונן היטב נראה שהקב"ה עשה עימנו חסד גדול בבריאת הלילה, שהרי אם לא היה לילה כל אחד היה ישן בזמן אחר, ולא היה סדר בעולם אבל כך כולם ישנים באותו זמן ואח"כ מקבלים את היום בכוחות מחודשים כך גם בהדלקת נרות החנוכה קבעו חז"ל להדליק דווקא בזמן של חושך ולהאיר את החשכה, כדי לרמז לנו שגם כל הדברים שעוברים על כל אחד מאיתנו והם נראים כחושך גמור, הם לטובתנו הנצחית, ומי שישתדל להאיר את החושך יוכל למצוא את נקודות האור שבתוכו, וכל שעלינו לעשות הוא להאמין שדווקא בתוך החושך אפשר לראות את האור המיוחד, אותו אור הננו לצדיקים לעתיד לבוא.

(ע"פ טיב המעדים - תנוכה)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב הודעות

עדכוני שיחות: 0534-100024

י"ר הועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

סיפורי השגחה פריטי
שנשלחו למערכת ע"י הקוראים

צומת דרכים

צעד גדול היה במשפחה בעת שאחי הונס לכלא בגין עבירת ממון שביצע.

מילא אחי משלם על פשעיו. הצעיר הגדול ביותר היה על הילדים שהשאיר בבית, ובפרט על הילד שבעוד חודש אמור לחגוג בר מצוה ללא נוכחות של האבא. הבריונים שלנו העלו שאין סיכוי לשחרר אסיר לבר מצוה חודש אחרי שנכנס לכלא... בתוך כל הצער נפטרה הדודה המבוגרת משברון לב, והמשפחה שלה בקשה שכל מי שיכול לעשה מאמץ מיוחד ויגיע ללוייה בבני ברק.

אני עובד כנהג אוטובוס בביתר עילית עם משמרות צפופות בתקופה של מחסור בנהגים. אף על פי כן בקשתי מהסדרן אישור לצאת לכמה שעות כדי לכבד את זודתי בדרכה האחרונה. הסדרן התקשה מאוד לשחרר אותי, אבל אחרי מאמצים מיוחדים נתן אישור וביקש שאחזור מיד בסיום ההלוויה.

כמובן שהתחייבתי לחזור מיד לעבודה ואף ארגנתי לי טרמפ חזרה מהלוויה ישר לעבודה. מחשבות לחוד ומציאות לחוד. אחרי הלוויה בקשו ממני להישאר לתפילת מנחה ובפרט שהייתי עשירי. גם נתון הטרמפ נשאר להתפלל כך שלא נותרה לי ברירה.

אחרי התפילה נסענו יחד לכיוון ביתר. באזור בית שמש החליט ידידי נתן הטרמפ על תכנון מסלול מחדש, הודיע לי שהוא חייב לשנות מסלול והוריד אותי בעל כרחי בכביש שלושים ושמונה סמוך לבית שמש. הרגשתי שאני מתפוצץ מלחץ, בפרט שהסדרן שהתחשב בי מאוד מקבל ממני רעה תחת טובה. נהג של החברה זיהה אותי ואסף אותי לאוטובוס שלו. הוא סיפר לי שהוא עושה את הקו של ביתר עילית קריית גת, והוא חייב לסיים את העבודה מיד בגמר המסלול והוא חייב מחליף. אמרתי לו שאם יקבל אישור מהסדרן, אחליף אותו בשמחה רבה... הוא התקשר לסדרן וקיבל את האישור.

עשיתי את הקו חזרה לקריית גת ובזמן ההמתנה נכנסתי להתפלל ערבית בבית כנסת מקומי. מולי ראיתי אדם לובש חולצה עם הכיתוב 'שב"ס' (שירות בתי סוהר) הסתכלתי שוב ושוב עד שהחלטתי לנסות. חיכינו שייגמר התפילה ומחוץ לבית הכנסת פניתי אליו ושאלתי אותו אם יש ביכולתו לעזור עם שחרור לאחי לליל הבר מצוה? הוא ביקש את הפרטים של אחי, נתן לי את הטלפון האישי שלו, וביקש שנעמוד בקשר ואם שייך הוא יעזור לשחרר אותו. הייתי בהלם מהתגובה שלו שהפיתה בי תקווה. אולם תהיתי בלבי אם באמת יש לו יכולת לעזור? העזתי ושאלתי: "סליחה שאני שואל, אבל מה התפקיד שלך בשב"ס?"

"אני הוא זה שחותם על השחרורים וההופשות!!" קבלתי פיק ברכיים מרוב התרגשות ועוד יותר הצטערתי על כך שהקב"ה סידר לי את הידיד שיריד אותי בכביש 38 ואני הייתי מלא טענות כרימון, במקום להודות לי יתברך שיועד בדיק מה הוא עושה ועושה ר' טוב!!!

התקווה הייתה שישתחרר לשעה, המציאות הייתה שאחי שחרור מהכלא לכמה שעות מתחילת האירוע עד סוף הבר מצוה לשמחת המשפחה כולה!!!

חיים סמואלסון

הפענוח לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פריטי מוזמן לשלוח אל ר' שפחה סמואלסון בפקס: 15326517922 או אל: o.y.wines@gmail.com

קבעו שיר ורננים

וננים קבעו עלי איזי בימי השמנים כל נעשה נס לשושנים בני בנה ימי שמונה קבעו שיר ורננים זמר מעוז צור

אותו חבד על פניו, היכן היא האחריות שלך? לשלוח כך בחור צעיר טהור ותמים לחיפה האדומה והקלוקלת? ומי יודע איזה מראות ראה שם ובכל דרכי נסיעתו שמה? כשחזר הבחור לביתו לאחר השבת התיישב עימו אביו בשיחה נעימה לשאול ממנו את כל הפרטים אודות נסיעתו הרמה, ומה ראה ומה שמע שם.

ענה הבחור לאביו לפי תומנו, האמת שמלבד ראיית פני הצדיק הק' כמעט לא ראיתי שם מאומה... כי בכל דרך הנסיעה הארוכה הייתי עוסק בתלמודי, ועיני נעוצות בספר שהיה עמדי. וכן במשך כל השבת הייתי בבית מדרשו שם ולא יצאתי להסתובב בחצות העיר כלל. אבל מה שכן העסיק אותו במשך כל השבת היא התורה הקצרה שזכיתי לשמוע בחדרת קודש מפיו הקדוש והטהור של הרבי.

ומה אמר הרבי? – שאל האב. התלהב הבחור מאד, פניו נעשו להבים, ואמר בקול חוצב הן אמנם אין מנהגו של הרבי לומר 'תורה' בשולחנו הטהור, כמנהג אביו הקדוש הפראנקפורטער זצוק"ל, אך אף על פי כן דיבר אלינו משפטים אחדים ושנסבה שיחות אודות ההלל וההודאה שאנו צריכים תדיר להודות לפניו יתברך שמו.

ובתוך דבריו זעק בלשונו קדשו: צו בעטען פון דעם אויברשטען האב איך שוין גווען אסאך, אבער דאנקען און לויבען האב איך שוין ווייניגע גווען... [לבקש מהרבוש"ע ראיתי הרבה, אבל להודות ולהלל לפניו ראיתי מועטים].

המילים הללו שאמר הצדיק בשדף אש קודש חדרו לליבו הטהור של הבחור הצעיר וחוללו בו מהפכה גדולה בעבודת התפילה, וכראות אביו הבחור עד היכן מגעת ההשפעה הגדולה ועוצם רישומא קדושה שעשתה אותה נסיעה בלב ונפש בנך, ירדה הדאגה מלבו והבין שאין לו לחוש כשהמדובר בנסיעה לצדיק לחסות בצל כנפי קדשו, להתמלא לב ונפש בתורה ויראת שמים.

ואכן היה אותו צדיק נשגב מתוך מאד את עדת צאן מרעייתו, כמה צריך להודות ולהלל ולשבח לפני השם יתברך תדיר, וכמה וכמה מופתים שנעשו על ידו בדרך זו.

כענין טיב המעשה שהיה עם ילדו של אחד החסידים שחלה ונפל למשכב רח"ל, חומו עלה וטיפס מאוד והוא שכב כך במיטתו כמה ימים תלוש וחסר אונים ומראהו חיזור מאד. הוריו המודאגים התהלכו דואגים סביבותיו כל העת כשהם מגישים לפניו 'כוס תה' עם ומרוביל, ובודקים כל העת את מצבו. לאחר שעברו כמה ימי מחלה קשים ולא נראה שום הטבה במצבו של החולה, נכנס האב בדאגתו הרבה אל הרבי והוכיח לפניו את בנו החולה, שמהו כמה ימים מתמודד עם מחלתו הקשה.

הביט הרבי היטב בקוטיטעל שלפניו, וציווה לקחת את הילד החולה אל דוקטור פלונג, ונקב בשמו של רופא מסוים. – היה זה רופא זקן שכבר יצא לגמלאות ולא הוכר כלל כרופא מומחה, רק בצעירותו עסק מעט ברפואה. התפלא האב מדוע שלחו הרבי דווקא לרופא זוטור זה, ולא אל רופא גדול ומומחה, אבל חזק עליו מצות רבו, וכחסיד נאמן לא שאל שאלות ולא הריר אחר רבו כלום.

נטלו אפוא הוריים את ילדם החולה ויצאו אל ביתו של הרופא, מתחילה ניסה הדוקטור להתחמק שכבר אינו עוסק במקצוע זה ועדיף שילכו לרופאים הטובים. אך משהתעקש האישי וסיפר שהוא מגיע אליו בשליחות רבו שציון מפורשות שעליו לגשת דווקא אליו, נאות הרופא לגשת לבדוק את הבן החולה.

בדק הרופא את החולה היטב מכל צדדים וצדי צדדים, ועם תום הבדיקה הממושכת התיישב לכתוב דיאגנוזה מפורטת, בה העלה שלאחר בדיקה מעמיקה ומקיפה לא התגלו שום ממצאי מחלה כל שהיא, גופו של הילד תקין ופועל כסדרו, ואין כאן אף לא חשש של מחלה מסוימת, אין זאת כי אם שתקפו 'ירוד' מסוים... ובתוך ימים מספר יחלוף הכל כמי שלא היה, והילד יחזור לאיתנו בבריאות שלמה.

ואכן כך הוא, השיפור במצבו של החולה התקדם במהירות ובתוך יומיים כבר התהלך איתן כאחד האדם כמי שלא חלה מעולם.

חיפך מיהר החסיד לבית הצדיק כדי לבשרו בבשורה הטובה והמשמחת שכבר הבריאה הילה, וכאשר התעניין הרבי ושאל על מהות המחלה וכיצד עברו עליו הימים האחרונים ביטל החסיד את דבר המחלה, ואמר שבביקורם אצל אותו דוקטור ששלחם הרבי התברר שלא היה כאן שום חולי ושום מחלה, ונמצא שלא היה כאן ולא כלום...

כשמוע הרבי את דבריו הרצינו פני קדשו, ואמר: זאג ניט אזוי! [אל תאמר כך] שלא הייתה כאן בעיה מעולם, אלא תאמר שעכשיו עזרנו הש"ת ברוב רחמי וחסדיו, ועתה ב"ה אין שום חולי. הלא מתחילה שכב החולה במיטתו בחוסר אונים, חומו עלה וטיפס ודאגתם מאוד לשלומו, הרי לא בחינם נצרכנו לאותו רופא...

נמצינו אם כן עתה שאנו חייבים להודות להשם | הפשך בעמוד הבא <

מבואר עיקר קביעות שמונת ימי חנוכה אלו בשיר ורננים, ובגמרא פ"ב דשבת (כ"א) משמע שעיקרם להלל והודאה, כמ"ש: "קבעו ועשאו ימים טובים בהלל והודאה". נראה מזה שיסוד ימים אלו הוא

'בהלל והודאה', ובימי החנוכה צריך איש ישראל להתהלך בתחושת הלל והודיה לבעל הניסים וברוח זה מתקיימים ימי החג בסדר הלל והודאה.

כאשר ידוע שיש לכל רגל ולכל מועד יסוד ושורש עיקרי לפי מהות החג ועניינו, וסביב שורש זה מתנהלים ונפעלים כל שאר ענייני החג. – ומדברי הגמרא נראה שהציר המרכזי בחנוכה שסביבו יסובב כל מצוות החנוכה וענייניה הוא 'בהלל והודאה', משום שעל כך קבעו את הימים האלו שיהיו ישראל בו 'בהלל והודאה'.

ולפיכך יש לתמוה מעט בלשון זמר זה שקבעו בו 'שיר ורננים', וזה נראה יותר מתאים עם לשון הרמב"ם ז"ל בריש הלכות חנוכה (פ"ג ה"ג): "התקינו חכמים שבאותו הדור, שיהיו שמונת הימים האלו כו' ימי שמחה והלל" ע"ל ההב ומבואר בלשוננו שעיקר תקנתא דחנוכה היתה שיהיו "ימי שמחה והלל".

וצריך ביאור מאי טעמא שינה הרמב"ם מלשון הגמרא שתקנום להלל והודיה, ומנין לו להרמב"ם לשנות את גדר החג לשמחה ובהלל, ושמחה מאן דכר שמה בתקנתא דחנוכה. וכאמור שיינו גדר מהות המועד אינו רק בהגדרה חיצונית בעלמא, אלא הוא נוגע בשורשו של מועד ומהותו, וקובע לישראל את סדרי עבודתם בימים אלו. ויש בזה גם נפקותות לדינא, בענין הסעודות וכיוצא.

והנראה בשיטת הרמב"ם שבחודאי לא בא לשנות מן המפורש בגמרא שתקנום 'בהלל והודאה', אך יסודה של הודיה נובעת מן השמחה, כי מתוך השמחה שאדם שמח באלוקיו יבוא להודות ולהלל לפניו, ואי אפשר להלל והודיה בלא שמחה, כי העצבות סתירה היא להלל והודאה.

ולפיכך שפיר הגדיר הרמב"ם תורת ימי החנוכה "בשמחה ובהלל", כי מן השמחה כבר יבוא ממילא להודות ולהלל, ובלא שמחה אין ההלל הלל ואין ההודאה הודאה, ומתוך שולב והנפש מתמלאים שמחה פורץ אדם בשיר ושבתה הלל והודאה, והיינו עומק הסכון בלשון: "קבעו שיר ורננים". [טיב המועדים – חנוכה] בעריכה מחודשת ושם נתבאר עוד באורך בעזרה"ת].

- > * < -

בעת שעלה ארי מבבל, כ"ק מן הרה"ק רבי יוחנן מקרלין זצוק"ל ז"ע, אחר שניצל בניסן נסים מניא הריגה הנורא שבפולין בימי השואה, והגיע בחסדי שמים מרובים לארץ הקודש, עלה אל עיר הקודש ירושלים קרתא דשופריא, בקרב קהל עדת מרעייתו חסידי קארלין שבירושלים.

באותה נסיעה ייסד הרבי 'חבורת קודש' של בחורים ונערים מעצירי הצאן, כדי שיהאדו ויחאדו יחד בתורה ובתפילה בהתלהבות ובעבודת השם יתברך. – באותה תקופה היה זה חידוש מחודש, שלא הורגלו אליו אנשי ירושלים. [כיום ב"ה נתפס נוהג זה בהרבה קהילות קודש, שפותחים 'חבורות קודש' לבחורים הצעירים, כדי להחזיקם באחדות נאמנה לה ולתורתו].

הרבי היה מקדיש מזמנו רבות בשביל להדריך ולדבר בפני בחורי החבורה, ונתן להם הוראות שונות בכל דרכי החיים, והיה אוהב מאוד להתפלל עימם בצוותא חדא. פעמים רבות היה הולך להתפלל את תפילת המנחה בקרב הבחורים הקדושים והיתה תפילה זו בלהט אש קודש בקולות וברקים כמנהג קארלין. ותיכף משהתחילו באמירת הקרבנות שלפני אשרי, משרק פתח הרבי בקול נעים והגן בהכרות בנוסח קרלין הידוע: 'ידבר ה' אל משה לאמר! היו דלתות היכל בית המדרש נעלות, ומי שאיחר לבוא כבר לא היה יכול להיכנס עוד לבית הכנסת, כדי שתהא כל התפילה מתחילה ועד סוף בכובד ראש ובכוונה, וכן היה מנהגם ומתכונם בדרכי התורה והחסידות.

ידועה דרכו של הרבי ר' יוחנן זצוק"ל בנסיעותיו לארץ הקודש לשהות הרבה בעיר 'חיפה', שם הרחק מעין רואים היה עובד הש"ת בסילודין כאהבת ותשוקת נפשו, והתפלל שם בבית החסידים קרלין שייסדו שם חסידי קמאי מקדמת דנא.

חסידי קארלין שבירושלים שהשתוקקו מאוד לבית רבם היו עורכים מפעם לפעם 'נסיעה' אל הצדיק לחיפה, הגם שדרכי הנסיעות מירושלים לחיפה באותם ימים לא היו קלים כלל ועיקר, היו מתגלגלים שעות רבות בנסיעתם כדי לזכות לחניע אל הרבי הקדוש.

באחת השבתות יצאה 'חבורת קודש' של בחורי חסידי קרלין בירושלים בדרכה אל העיר חיפה, ועשו את השבת בצילא דמיהומנותא בהיכל קדשו של הצדיק.

אביו של אחד הבחורים שנסעו אותה שבת לחיפה התיירא מאוד לנשמת בנו שלא תתקלקל חלילה באותה נסיעה, כאשר רגלו היה מילדות להיות תמיד ספון ושמוד בתוככי שכונת הקודש שבירושלים שהיו זכות וטהורות ואילו העיר חיפה שנקראת באותם זמנים 'חיפה האדומה' היתה מלאה חופשיים פורקי עול ובפריצות נוראה כידוע. – וכאשר השיח את לבבו לחבור הקרוב אליו, הוכיחו

יתברך לפאר ולשבח לפניו על שהוציאנו מצרה לרווחה ומאפלה לאורה. ותדע לך היטב מאכן ואילך שלא לזלזל באותה הדיה שצריך איש ישראל להודות להשם על כל הטובות והחסדים שנמל עימו.

ובכן לימדו הרבי פרק חשוב מלבד מה שרמז בדברי קדשו על המופת הגדול שנגעה כאן, ושבחפילותו המתקן הרבי את הדינים והפק את כל המלה הקשה לתקופת 'ירושל' ועיר... – שיש לתלות כל דבר תמיד בחסדי הש"ת וישועתו, ולהודות לפניו שברחמי הגדולים הוציאנו מצרתו, ולא להניח לייצר הרע בלבד את דעתו בתירוצים ואמתלאות שונות. כאשר מדרך העולם שכשנצטרך האדם לישועה צועק ומתפלל לה' ורץ להזכיר את צרתו אצל הצדיקים אך לאחר שנושע שוב אינו רואה שהכל נעשה בעזרת הבורא אלא נוטה לתלות ישועתו בדרך הטבע.

ועל שום כך נצטוונו רבות פעמים בתורתנו הקדושה במצות זכירת יציאת מצרים לדעת נאמנה (שמות ו, ז) "וידעתם כי אני ה' אלקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים", שלא נחשוב שהיתה זו יציאה טבעית רק לקבוע תמיד הלל והודאה על הניסים הגדולים.

- > < -

סיפר לי איש אחד, אשר לא עלינו ולא עליכם נתפתה ליצור, ונפל במסכנותו מחומת הגדר שהעמידו חכמי הדור בישיבה של מעלה ובישיבה של מטה, ורכש לעצמו מכשיר טמא ומשוקץ רח"ל, לדאבון לב בני ביתו ומשפחתו, ולדאבון נשמתו האומללה.

התירץ שהמציא לו הייצר, מלך זקן וחסיל, לקנות את מכשיר התועבה ולהפיל את עצמו כמו ידיו אל שאול תחתית היה מחמת היותו בעל רכב ונצרך בדרכי נסיעותיו לתוכנת ג'ויי (GPS) – ג'י פ'י עס] כדי לנווט לא הווי אז באותה רמה גבוהה, לפיכך הסיתו הייצר להפילו באר שחת ולרכוש את מכשיר הטרף, רחמנא לישבן.

ההתדרדרות מן הוויזי התמים עד הנפילות הקשות במראות האסורות והתמורות היתה מהירה מאוד, כשאפילו ללחיצת אצבע קלה על הכפתור היא לא ננקקה משום שהוא כמונב לא ווידע על 'מכשיר מגע' מן המתקדמים והמשוכללים... שבנגיעה קלה על גבי המסך בלא שום טרחת לחיצה, הוא כבר משוטט וגולש לו בתוככי הבוץ והבהמה, שקוע עד צוואר בדמיונות שווא ומדומים של צואה רותחת רח"ל.

היתה לו לחוטא המסכן דגן 'קבוצת וואטספ' שהתגבשה לה מכמה חברים אינשי דלא מעלי שהתחברו יחד בעמקי תוהם רבה וכטבעה של חברת חברים פורקי עול היו מחפים זה על זה בנפילותיהם והתדרדרותם.

באחד הימים קיבל האיש במכשירו האישי הזמנה מאחד מחברי הקבוצה להצטרף עמו 'לרדת' לתל אביב למפגש של שתייה והוללות רח"ל, ובהיות שכבר נשקע בשפל מצבו עם החברים הרעים וכבר כבו וקרו אצלו כל החושים וההרגשים הרותניים נענה לחבירו ושתי שם אלכוהול לרוב כדרכם של שיכורים נבזים...

עם סיום הבילוי יצאו השניים לדרך נסיעתם תודה לעירם ולביתם והנה בעלייתם בדרכם על הכביש הראשי [נתיבי איילון] עצר אותם 'שוטר תנועה' ערבי לבדיקה שגרתית כדרכה של המשטרה לארוב בדרך בבדיקות פתע ללכידת נהגים סוררים המסכנים את שלום הציבור בנהיגה פרועה.

בדיקה קפדנית זו מקיפה פרטים רבים הן בתקינות הרכב בשלמותו, והן בתעודות רישונו של הנהג וכיוצא. אחת הבדיקות מודדת במכשיר מיוחד את מנת האלכוהול שבדמו של הנהג, זוהי בדיקה מחמירה מאוד, ובתוצאה שלילית של נהיגה תחת אדי האלכוהול מחמירה המשטרה בענישה על כך, שכן נהיגה שכזו מסכנת ביותר את שלום הנוסעים ואת שלום הרכבים הנעים על הכביש. – הנתפס בנהיגה שכזו רישונו נשלל מיידית הרכב מוחרם והוא מקבל

תיכף הזמנה להתייצב למשפט, בו צפוי הוא לעונשים וקנסות כבדים. כשראו שני החברים המפוקפקים הללו את השוטר הישמעאלי שלפניהם המורה באצבעו הנוקשה לעצור בשולי הכביש, פג לבם בפחד וחרדה גדולה, שכן אם יערוך בהם השוטר את בדיקתו הרי מיד יגלה את כמות שתיתיהם... והם צפויים לעונשים חמורים!

באותו רגע נזכר הנהג בסגולה הידועה המקובלת מפי קדשו של מרן הגר"ח זוננפעלד זצוק"ל, מרא דארעא דישראל, שכנפשיים עם רשויות החוק וצריכים להינצל מצפיורניהם לומר את הפסוק במגילת אסתר (ה, ד): "בוא המלך והקן היום", ולכוון בראשי התיבות את שם הווי"ח ברוך הוא, והיא סגולה בדוקה ומנטה להינצל מרעות הרשויות הקשות. [עין מ"ש בעזרה"י בספר 'טיב המועדים – פורים' בפסוק הנ"ל].

תיכף זעק האיש מנהמת לבו בעת צרתו ומועקתו את פסוקי הסגולה הנ"ל, כשליבו מלא הפילה ותחינה לפני קונו להינצל מן הגזירה הקשה המרחפת על ראשו.

כך התקדם לו הרכב לאיטו אל שולי הכביש, ונעצר בסמוך לשוטר חמור הסבר כהוראתו, חלון הנהג נפתח לרווחה והשוטר האמון על תפקידו תקע את ראשו מבעד לחלון פנימה, ותיכף עלה באפו ריח המשקאות החריפים שהציפו היטב את הנהג ואת כל הרכב, ועל אתר חרץ את דינו בקול תקף: שתיתו הא!!

הוא שלף מתרמילו את מכשיר הינשוף המשטרתי לבדיקה זו, אשר תיכף בהתקרב אל האיש החל להשמיע את הצפצוף המפליל בקול נכאים...

כראת האיש את מצבו הקשה בכי רע ניסה לדבר על ליבו של השוטר, והתחנן לפניו שיניח לו ויוותר לו אך הפעם כאשר מניחים השוטרים לפעמים על מעידה ראשונה. והנה למרבה הפלא נענה השוטר הישמעאלי האכזר לבקשתו, ובפתאום אמר לו בנחרצות: שמע היטב, נענית לך הפעם! סע בהזרות רבה עד לתחת הדלק הקרובה שם תעצור תשטוף את פניך היטב היטב, ותגיע לביתך בשלום ואין לך אם אתפוס אותך שוב במצב ביש כזה!

הודה האיש לשוטר על המחווה, ומסר את מכשיר הוויזי שבידו לחברו שישב מאחור כדי שידוכ בו היכן היא תחת הדלק הקרובה באזור. – אך החבר שהיה בגילופין יצא מן הרכב עם המכשיר בידו כדי לבדוק את כיוון הנסיעה, וכראותו את השוטר עומד עדיין מן הצד להשגיח עליהם, ניגש אליו והחל לברכו בקול גדול, תודה רבה! תודה רבה! אך כשהריח השוטר את הריח המסריח שנדף מפיו הרעים עליו בקול מאיים אם אינכם נוסעים מכאן מיד, מטיל אני עליכם תיכף את כל העונשים והקנסות!

כשראה הנהג את המצב לאשורו, קרא בתקיפות לחבירו שיעלה תיכף אל הרכב כדי שנוצא בנסיעה מיידית ותיכף ברח משם בטרם יתחרט השוטר על וזיתורו. בעודם בנסיעה נזכר החבר שמחמת הבלבול והחרדה שנבחרו מן השוטר ניה את המכשיר הטמא שבידו – זה שבעטייו התגלגלו והתדרדרו עד דיטא תחתה זו – על גג הרכב, ברצותו לחפש בו את הדרך.

ובנסיעתם המחירה ומנוסתם ראו השניים את המכשיר כשהוא מתעופף במהירות הנסיעה מעל גג הרכב, נשבר ומתפוצץ לשברי שברים!

באותה עת, כשראה האיש בחוש את גודל הנס שעשה עימו הש"ת ברוב רחמי וחסדיו, במתנת הינם מן השמים תכפוהו הרהורי תשובה וחרטה קשה ומנהמת לבו זעק בקול גדול: ריבונו של עולם הנני מודה לפניך מאוד על גודל הנס שעשית עמדי, ולאות קרבן תודה רייני מקריב לפניך את כל המכשיר היקר הזה! לקיים בו מקרא שכתוב לאמר (דברים ז, כו): "ולא תביא תועבה אל ביתך והיית הרים כמהו, שקץ תשקצנו ותעב תתקענו כי חרם הוא! ומקבל על עצמי לשוב בתשובה שלמה לפניך!"

ואכן הסערה שהתחוללה בקרבו נתנה את אותותיה לטובה, ואת נדר התודה שהבטיח להש"ת קיים בשלמותו, הוא עבר להשתמש במכשירים כשרים בלבד, עזב את כל ההבלים המשוקצים והצטרף לכמה שיעורי תורה מתוקים מדבש, והחל להקפיד על קלה כבחמורה, לשמחת לב משפחתו החשובה, ובהתעלות תורה ויראת שמים וקרבת אלקים טוב!

כאשר סיפר זאת לאחר מכן לעורך דינו, הבקי היטב בכל נושאי התעבורה ונוקשותה של משטרת התנועה, אמר עורך הדין שאין שום אפשרות של מקרה כזה בדרכי הטבע הרגילים, אם לא שאליו הנביא... נקרה אליהם בדרכם, להצילם מרדת פי שחת, ולהעלותם מבריא עמיקתא לאיגרא רמא!

ומתוך כך הבין האיש עד כמה חייב הוא יותר להלל להשם יתברך, ותמיד זוכר הוא להודות בתפילותיו להשם על אותו נס שנעשה עימו, שבתוצאתו זכה לשוב בתשובה שלמה לפניו יתברך.

- > < -

סיפר לי הגר"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א, שלפני שנים רבות עוד בטרם קום המדינה, בהיותו פעם אחת בכותל המערבי ראה שהגיע אל הכותל איש יהודי אורח מחוץ לארץ, שניכר עליו שהיה נרגש מאד מן הביקור.

האיש נעמד להתפלל בכותל על ידו, פתח והתחיל באמירת ספר התהלים מתחילה לא היתה ניכרת שום התעוררות באמירתו, הוא נראה כיהודי פשוט ואמר את התהלים בפשיטות כהרגלו, ובלא שום התעוררות ניכרת.

והנה לפתע לאחר שסיים את כל ספר התהלים מריש ועד גמירא והגיע לשני קאפיטלעך האחרונים במזמורי הללו, נפתח פתאום סגור לבבו, הוא החל לבכות בהם בהתרגשות גדולה עד מאוד, והתגבר בכיו כל כך עד שפשוט לא היה יכול לעצור בעצמו בפסוקי ההלל לה, ובכה נודאות מאין הפוגות בהודיה ושבח לפני המקום ברוך הוא. והיה נראה במוחש שלבו ונפשו מלאים תודה וברכה להשם יתברך על שזכה להינצל בשנות המלחמה, וכל הניסים הגדולים שנעשו עימו ברחמים גדולים.

ואמר הגר"צ שליט"א, שאף שיש כבר מזה המעשה עשרות שנים עדיין המעשה לנגד עיניו, ובכל פעם שנזכר מה יש לו התעוררות גדולה מזה. והוא למד לפי דרכו מטיב זה המעשה, שאין האדם צריך לדחוף בכוח את ההתרגשות, רק להתפלל כראוי וכבונות הלב כדרך שהיה אותו אדם מתפלל כדרכו, וההתעוררות מעצמה תבוא אם רק יכוון לבו לטובה. כי אותו יהודי היתה הכנה מאוד בלבבו לתפילה בכותל המערבי בהלל והודאה, אחר כל טרחת הדרכים שעשה ממדינת הים, ולאחר כל אותם מזמורים שאמר הרבה זכה שתידלק השלהבת מאליה בליבו. הגם שאותם מזמורים אומרים מדי יום ביומו בפסוקי דזמרה ואולי אף יש קאפיטלעך יותר מרגשים בתהילים אין זה מעבודתו של האדם מתי יבוא הרגש ומתי תבוא ההתלהבות, רק להתפלל בכוונה ומעומא דליבא, כד"א (דברים יא, ג) "ולעבדו בכל לבבכם".

- > < -

נסיים נא את פרקי תוכנה הללו בשייר ורגנים מתוך לשון נפלא שכתב בשלהי הספר"ט "בית אהרן" (דף קנו. שלהי ט"א) מתוך מכתב שכתב הרה"ק מקארלין זצוק"ל קודם תוכנה, וזוה"ק: "הש"ת יהיה בעזרו בימי התנועה בגמר החתימה לטוב, ויאר פניו אתנו באור פני המנוחה, ובגמר מצוה יאר לנו את הדרך הטובה שנלך בה לטוב לפניו ולהודות ולהלל לו. ויעזור לנו הש"ת שנתיה תמיד בשמחה, וטוב לב משתה תמיד כן, להודות ולהלל ולשמוח בכל הטוב אשר נתן לנו ה'. וכן יזכינו הש"ת שיהיה פינו מלא שירה מהדברים היוצאים מהלב בעבודה שבלב וכך" עכ"ל"ק הון.

אלעכשנינו תנוכה!

מוקד הזמנות ספרים •
הספר אצלך
קו הזמנות של מכון טיב 0733-22-76-09

של הגר"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
קו הזמנות של מכון טיב 0733-22-76-09

יר"ל ע"י קהילת יבתי בבית ד' | רה' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך נוצמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגונוך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענונינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ ההדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173